

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 618/2016-13

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 28. septembra 2016 predbežne prerokoval sťažnosť [REDAKOVANÉ], zastúpeného advokátom JUDr. Pavlom Gráčikom, advokátska kancelária, Farská 40, Nitra, vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Krajského súdu v Nitre sp. zn. 25 Co 1157/2014 z 22. mája 2015 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDAKOVANÉ] o d m i e t a ako neprípustnú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 10. augusta 2016 doručená sťažnosť [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľ“), vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“)

uznesením Krajského súdu v Nitre (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 25 Co 1157/2014 z 22. mája 2015 (ďalej len „napadnuté uznesenie“).

Zo sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ vystupoval ako žalobca v konaní vedenom Okresným súdom Nitra (ďalej len „okresný súd“) pod sp. zn. 25 RO 580/2013 o zaplatenie sumy 20 000 €. Okresný súd v uvedenej veci sťažovateľa rozhodol uznesením zo 6. augusta 2011, ktorým konanie zastavil pre nezaplatenie súdneho poplatku. Sťažovateľ, v konaní zastúpený advokátom, podal odvolanie proti označenému uzneseniu okresného súdu s argumentáciou, že ide o spotrebiteľský spor (plnenie z poistnej zmluvy, pozn.), a teda že je oslobodený od platenia súdnych poplatkov. Krajský súd o odvolaní sťažovateľa rozhodol napadnutým uznesením tak, že potvrdil uznesenie súdu prvého stupňa.

Sťažovateľ v sťažnosti adresovanej ústavnému súdu namieta a argumentuje, že krajský súd nesprávne vec posúdil, a to hmotnoprávne, ako aj procesnoprávne, v dôsledku čoho *„došlo k porušeniu môjho ústavného práva na prístup k súdu uvedeného v ustanovení článku 46 ods. 1“* ústavy. V rámci svojej argumentácie poukázal a citoval niekoľko rozhodnutí všeobecných súdov, medzi nimi citoval aj rozhodnutie Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 9 Co 49/2011 z 31. mája 2011, v zmysle ktorého *„... zastavením konania pre nezaplatenie súdneho poplatku okresný súd spotrebiteľke odňal možnosť konať pred súdom“*.

Sťažovateľ namieta, že v dôsledku nesprávneho právneho posúdenia veci okresným súdom a krajským súdom v otázke jeho poplatkovej povinnosti bolo konanie zastavené, čím mali byť porušené jeho označené práva.

Na základe uvedenej argumentácie sťažovateľ žiada, aby ústavný súd po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie rozhodol nálezom, ktorým vysloví porušenie jeho označených práv napadnutým uznesením krajského súdu, zruší napadnuté uznesenie krajského súdu a vec vrátil krajskému súdu na ďalšie konanie a prizná mu finančné zadosťučinenie v sume 10 000 €, ako aj náhradu trov konania.

Podľa zistenia ústavného súdu sťažovateľ nepodal proti napadnutému uzneseniu krajského súdu dovolanie.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť nie je prípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv alebo slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov.

Podľa § 53 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd neodmietne prijatie sťažnosti, aj keď sa nespĺnila podmienka podľa odseku 1, ak sťažovateľ preukáže, že túto podmienku nespĺnil z dôvodov hodných osobitného zreteľa.

Podstata prvej z námietok sťažovateľa vo vzťahu k napadnutému uzneseniu krajského súdu spočíva v tvrdení, že v danom prípade vec nebola meritórne rozhodnutá a konanie bolo zastavené pre nezaplatenie súdneho poplatku, hoci podľa právneho názoru sťažovateľa mal byť ako spotrebiteľ oslobodený od súdnych poplatkov. Sťažovateľ vlastne tvrdí, že mu bolo odopretý prístup k súdu, teda meritórnemu prerokovaniu a rozhodnutiu veci aj napriek tomu, že neboli splnené zákonné podmienky na zastavenie konania, keďže bol *ex lege* oslobodený od poplatkovej povinnosti. Podľa názoru sťažovateľa mu napadnutým uznesením krajského súdu bola odňatá možnosť konať pred súdom.

Podľa § 237 písm. f) zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení platnom do 30. júna 2016 (ďalej len „OSP“) dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak sa postupom súdu účastníkovi konania odňala možnosť konať pred súdom.

Ústavný súd okrem už citovaného rozhodnutia Krajského súdu v Bratislave v prvej časti tohto rozhodnutia, ktorým sťažovateľ okrem iného argumentoval v prospech nesprávneho posúdenia jeho poplatkovej povinnosti, poukazuje aj na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4 Cdo 70/93 z 30. júna 1993 (judikát č. R 50/1997), v zmysle ktorého *„zastavenie konania pre nezaplatenie súdneho poplatku podľa § 10 ods. 2 zákona č. 71/1992 Zb. v znení neskorších predpisov, hoci na tento postup nebol zákonný dôvod, je odňatím možnosti účastníkovi konať pred súdom podľa § 237 písm. f) OSP“*.

Ústavný súd pripomína, že dovolanie považuje za účinný právny prostriedok nápravy porušenia základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy (postupom súdu bola účastníkovi konania odňatá možnosť konať pred súdom) (m. m. II. ÚS 31/00, II. ÚS 102/04, III. ÚS 182/2012).

Z princípu subsidiarity ako jedného zo základných pojmových znakov právomoci ústavného súdu podľa čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že ochranu pred ústavným súdom nemožno využiť súčasne alebo pred inými prostriedkami nápravy, ktoré má sťažovateľ k dispozícii, ale že sťažnosť je prípustná iba vtedy, ak napriek vyčerpaniu všetkých prípustných právnych možností nápravy naďalej dochádza k porušovaniu základných práv alebo slobôd sťažovateľa (m. m. IV. ÚS 21/02).

V situácii, keď dôvody sťažnosti sú koncentrované do námietky odňatia možnosti konať pred súdom v dôsledku nesprávneho právneho posúdenia sťažovateľovej veci krajským súdom, sťažovateľovi, ktorý bol zastúpený kvalifikovaným právnym zástupcom, nič nebránilo podať proti rozhodnutiu krajského súdu dovolanie, pričom prípustnosť svojho dovolania mohol oprieť o citované ustanovenie OSP a v rámci dovolacieho konania sa domáhať ochrany svojich označených práv podľa ústavy a dohovoru. Podľa zistenia ústavného súdu však sťažovateľ dovolanie nepodal, preto je potrebné urobiť záver, že nevyčerpal dovolanie ako mimoriadny opravný prostriedok, ktorý mu zákon na ochranu jeho práv účinne poskytuje a na ktorého využitie bol oprávnený. Ústavný súd preto považuje sťažnosť sťažovateľa za neprípustnú.

Sťažovateľ ani len netvrdil (tým menej preukazoval), že by splnil podmienku vyčerpania opravného prostriedku z dôvodov hodných osobitného zreteľa (§ 53 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

Z týchto dôvodov ústavný súd podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde sťažnosť už pri jej predbežnom prerokovaní odmietol ako neprípustnú.

Nad rámec dôvodov ústavný súd dodáva, že podľa § 18 ods. 2 zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov advokát je povinný pri výkone advokácie dôsledne využívať všetky právne prostriedky, a takto chrániť a presadzovať práva a záujmy klienta.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 28. septembra 2016